

Şair Ve Şiir

– Havadani · 03 Ocak 2012

İSLAM'A GÖRE ŞİİR VE ÖNEMİ:'Onları(kafirleri,İslam düşmanlarını) hicvet, çünkü, nefsimi elinde tutan Allah'a yemin ederim ki, senin şiirin onlar için oktan daha etkili ve yaralayıcı olacaktır'Hz.Muhammed(s.a.v.) .Güzel şiirler, petekten damla damla sızan bala benzer. Bunlar, insanın ruhuna tat verir.Şair;sözden incileri,yürek tesbihine dizendir.Şiir,şuurun çocuğudur. Şiir şuurun çocuğudur.Şuurun rahminde büyür,beslenir.Şiirle şuur arasında bağlantı vardır.Ağızından çıkanı kulağı duymuyorsa o,şiir katına yükselmez.Şuurun olduğu yerde şiir olur.Şuurun olmadığı yerde şiir aramak,çöplükte gül aramaya benzer.Karanlıkta yitirdiğini,sokak lambası altında arayanlar bulamazlar.Yitirdiği yerde aramalılar.Şiir yüreğe hitap eder,Kalbe yakınlığı oranında şiirdir.Şiir yazılmaz,söylenir.Şiir,yüreğin dumanıdır.Yürek yanıyorsa,dumanı şiir suretinde tüter.Şiir bu manada,inilti,sızlayıştır.Şiir,sözün özüdür.Şiir,sözün süzölmüş şekli,üsaresidir.Gül yağı gibi birşeydir.Şiir,nesrin süzölmüş halidir. ŞAİR, KAĞIT KARALAMAK İÇİN ŞİİR YAZAN DEĞİL, YAZDIĞIYLA DERS VERENDİR'ŞAİRLERİ SUSMUS BİR MİLLET HELAKI HAK ETMİSTİR',

Şiir, söz sanatlarının en önemlisi ve etkilisidir. Bu özelliği nedeniyle Hz. Peygamber'den bu yana tüm müslümanlar tarafından önemsenmiş, değer verilmiştir. Bu olgu, bir sanat olarak şiirin mübahlığının da tartışılmaz kanıtıdır. Ne var ki konuya tek tek ürünler açısından bakıldığında hüküm değişebilir. Bu durumda belirleyici olan şiirin içeriğidir.

İçeriği bakımından gayri meşru bir şiir, mübahlık sınırlarını aşarak haramlar dairesine girmiş sayılır. Bu konuda Şuara sûresi âyetleri Müslümanları aydınlatmakta, onlara yol göstermektedir.'

HECE VEZİNİ İLE YAZILAN ŞİİRLER HAKKINDA "ŞİİR TEKNİĞİ"

Değerli gönül dostlarım! Hece vezni ile ilgili ölçü ve teknik bilgileri aşağıda açıklamaya çalıştım, lütfen okuyunuz! Daha iyi, daha kaliteli şiirler yazabilmek için bu bilgilere sahip olmanın yararlı olacağını düşünerek; bu bilgiler ışığında şiir yazmanızı ve şiir tadında kalmanızı en derin sevgi ve saygılarımla dilerim.

Şiir nedir tarifini şöyle yapabiliriz:

-
İnsanoğlunun yaşantılarını, duyduklarını, gördüklerini, hayal ettiklerini, düşüncelerini, ve izlenimlerini dilin kurallarına uygun yazılı veya sözlü olarak anlatarak; gönül bahçesindeki açan gülleri gösterme ve paylaşma sanatıdır.

Şiirin oluşabilmesi için şiiri biraz inceleyelim.

-

ŞİİRDE İLHAM :

Bir anda gönül damlacıklarının coşkuyla gönülden dile akımı, ritimli sözlerle seslerin uyumlu bir şekilde kullanılmasıyla ortaya çıkan, hayal gücünün, imgeye dönüşerek sesli veya yazılı olarak kaleme alınmasında coşku uyandıran edebi anlatıma ve yazıya dökülmesine sebep olan ana ilham diyebiliriz.

1. Şiir Tekniği.

-

Şiir tekniğinde düşüncelerimizi ve duygularımızı anlatmak ve duyurmak için sözcüklerden yararlanılması gerekir ,ancak, sözcükler yardımıyla şiir yazıp oluşturabilirsiniz. ne var ki, şiirde yine en büyük tehlike sözcüklerin yanlış kullanılmasıdır, uygunsuz bir sözcüğün en güzel şiiri dahi berbat etmesi ve verilen emeğin zay olmasına sebep olabilir.

Hece şiiri kendine özgü kurallarıyla dizeler halinde yazılır. Buna nazım denir. Nazım sanatı ise, dizelerden oluşan ölçülü ve uyaklı anlatım biçimidir. Demek ki, hece şiirinde ölçülü kafiye, durak ve redif olmak üzere temel öğeler vardır.

a Dizelerin hece sayısı,

b Duraklar,

c Kafiyeler

d Aşıklık geleneğine göre ayaklı şiirler

e Dizelerin tercih edilen tekniğe göre bentler veya dörtlükler halinde düzenlenmesi gibi kurallar vardır.

Buna rağmen nazım sanatının dayandığı bu kuralları uygulamanın iyi şiir üretileceği anlamı taşımayacağı unutulmamalı, şiirin kendine has farklı özelliklerinin olduğu göz ardı edilmemelidir.

2. DİZE: Nazımın anlam taşıyan en küçük birimidir.

-

Divan Edebiyatında nazım birimi "beyit" olup aynı ölçüyle yazılmasına rağmen uyaklı olması şart olmayan, anlamları ile birbirlerini tamamlayan iki dizeden oluşur.

Türk edebiyatımızda şiirlerimiz nazım biriminin en yaygın olanının dörtlükler olduğu görülmektedir.

Bunun yanında 3+2 şeklinde yani 5 dizeli kümelerden oluşan mani türü şiirler de görülmektedir.

Özellikle Tanzimat'tan sonra gelişen Türk şiirinde de dize temel birim olma özelliğini korumakla birlikte, cümlelerin uzunluğuna göre birkaç dizeye ayrılabilir.

3. Aşıklık geleneğine göre halk edebiyatında Ayak

-

Ayak : Dörtlüklerin ikinci mısraları ve son mısralarında önünde, ortasında ve sonunda yer alırlar,

hecelerin ve harflerin ses benzerliğidir.

Ayaklar : Yarım, tam, zengin olmak üzere üçe ayrılır.

-

Yarım ayak, iki dize sonunda ünsüz benzerliğidir. Yani ünlü harf benzerliği ayak oluşturmaz. Örnek verelim - Sar,Kır,Dur, burada yalnız bir harfin benzerliğini görüyoruz bu harf R harfi buna da yarım ayak diyoruz.

Tam ayak, iki dize sonundaki bir ünlü ve bir ünsüz benzerliğidir Örnek: Han, Cihan Çakıl ,takıl gibi ayaklardır.

Zengin ayak, toplamda en az üç ünlü ve ünsüz ses benzerliğidir

-

Örnek verelim: bakıyorum,çakıyorum ,akıyorum,takıyorum şakıyorum ....gibi sözcükler Burada ayağı oluşturan ana kök harf K harfidir.

bak, çak, ak, tak, şak... Bu köklerin önüne gelenler ayak değildir rediftir yani, bakıyorum –çakıyorum-akıyorum-takıyorum da yorum sözcüğü redif oluyor. Kısaca; kafiyeden sonra gelen sözcükleri kümesine redif diyoruz.

Bir dörtlükle örnek verelim.

Gönül limanıma uğrarsa gemin,

Çiçekli dalıma bağla sultanım!

Beni sevdiğinden olursan emin,

Sevdamla yüreğin dağla sultanım! –Burada Ayağı oluşturan sözcük –Bağla, dağla

Ramazan KURT.

Kafiye ve redif nedir kafiye çeşitleri ve örnekleri:

Yarım kafiye, tam kafiye, çapraz kafiye, cinaslı kafiye, tunç kafiye, sarma kafiye,

-

Örnek boş, taş, kış, düş ...Burada yalnız bir harfin birbirine benzediği için yarım kafiye diyoruz sözcüklerde ortak olan harf ise sadece Ş harfidir.Dikkat ederseniz diğer harfler o, a, ı, ü' dür.

Şimdi tam kafiyeden örnek verelim.

Taş, baş, yaş, kaş burada iki harfin birbirine benzediğini görüyoruz buna da tam kafiye diyoruz. Yani aş, aş ,aş iki harfin buluşmasına tam kafiye.

Şimdi zengin kafiyeden örnekler verelim

Tarak, varak, ıarak, kırak gibi yani  harfin benzemesi ortak nokta rak sözcüğü dr.

Ŗimdi Tunç kafiyeden örnekler verelim:

Mısra sonundaki kafiyelerden birinin tamamı diğerk bir kafiyenin içindeyse buna da tunç kafiye diyoruz.

rnek verelim: Kına-yakına burada kına sözcüğü yakına sözcüğünün içindedir yani bakına, sakına gibi sözcükler olup; ortak noktamız kına.

Cinaslı kafiye :

Ortak hecelerden oluŖan farklı anlamlar taŖıyan sözcükler arasındaki ses benzerliğidir. Bir rnek verelim -gle naz -glen az- burada az sözcüğü kafiye gle geldi - gülüm geldi glen geldi ,gibi- burada geldi sözcüğü kafiye

Ŗimdi apraz kafiyeden örnekler verelim:

Bir dörtlükte birinci ile nc, ikinci ile dördüncü satırlar birbirleri ile kafiyeli ise buna da çapraz kafiye diyoruz .

AŖkın bana gneŖ oldu.

YeŖertti gönül dağımı.

Bu gönlüme neŖe doldu.

Gldrd vahdet bağımı.

Ramazan Kurt-Buna da çapraz kafiye diyoruz.

Sarma kafiyede;

Bir dörtlükte birinci satır, dördüncü satırla ikinci satır nc satırla kafiyeli ise buna da sarma kafiye diyoruz örnek verecek olursak

Bu yalan dünyada, bu can kafeste,

Yaprak döker dalın kış olur dağı,

Gllere bezense gönlünün bağı,

Azalır mrmz her bir nefeste,

Ramazan Kurt.-Buna da sarma kafiye diyoruz.

Türk müziğinin ana kaynağı genelde hece Ŗiirleridir.derken kastım Türk sanat ve Türk halk müziğini kastetmekteyim. Halkımız bu zamana kadar sanat ve halk mziğı ile yaŖamış ve yaŖamaya devam ediyor. Hece Ŗiirleri ve aruzla yazılan Ŗiirler bu müzik dallarının mayasıdır yaŖamasıda Ŗiir yazan ellerin marifetine bağıdır özellikle Türk Halk muziğı ve Türk Sanat Mziğı bizim öz muziğimizdir bu kültüre

sahip çıkmalıyız ve güzel şiirler yazarak yaşatmalıyız.

Hece vezinli şiirlerde en önemli öğeler şunlardır:

Sayısal eşitliktir.Yani hece vezni, mısralardaki hece sayısı eşitliğidir. Hece vezniyle yazılmış bir şiirde ilk mısra kaç heceden meydana gelmiş ise, ondan sonra gelen bütün mısraların da aynı hece sayısında olması gerekir. Hece vezninde mısraları meydana getiren heceler, sayı bakımından bir düzene bağlıdırlar. Mısradaki hecelerin toplamı o mısranın sayısını verir buda mısranın ölçüsünü gösterir.

Hece vezni ile yazılan şiirler en önemli öğeler hecelerin sayısı mısradaki duraklar.

Hece sayısının bütün mısralarda eşit olması gibi, durakların da aynı olması gerekir her durakta kelime sona erer, bölünmez. Birinci mısradaki duraklarda heceler kaçır kaçır kümelenmişse, diğer mısralarda da aynı sayıda olması gerekir zaten şiiri okurken durak hatası varsa dilinize dokunur

Kaynak:<http://www.siirevreni.com/modules.php?name=News&file=article&sid=16566>